

‘Laten we feestvieren!’

Preek over Lucas 15:20b-24 en 31-32 en Openbaring 19:6-9

Broeders, zusters, gemeente,

Is het u wel eens opgevallen hoe vaak in de bijbel het koninkrijk van God wordt vergeleken met een feest? Veel gelijkenissen van de Here Jezus gaan over een feest: de vijf wijze en de vijf dwaze meisjes gaan een bruiloftsfeest vieren; als het verloren muntstuk en het verloren schaap zijn gevonden is er een vreugdevol feest; of denk aan de gelijkenis van die koning die een bruiloftsfeest gaf voor zijn zoon en die uiteindelijk z'n knechten er op uit stuurt om de arme sloebers van de straat te plukken om met hen het bruiloftsmaal te vieren. Want de feestzaal moet vol worden, staat er dan zo veelzeggend bij....

En als de Here God in het Oude Testament zijn volk opvoedt om te leren leven met Hem, dan nemen grote feesten daarbij een belangrijke plaats in: het Loofhuttenfeest, het Pesachfeest, het feest van de ongezuurde broden dat zeven dagen duurt. Prachtige feesten, waarin Israël de grote bevrijding uit de slavernij gedenkt. Een wonderlijke bevrijding uit de slavernij en uiteindelijk het geschenk van het Beloofde Land. Ook een prachtige voorafschaduwing van de bevrijding die Jezus geeft. Bevrijding uit de slavernij van de zonde, de leiding van God door de woestijn die dit leven soms kan zijn, maar ook de belofte van een onbeschrijfelijk mooie feestelijke toekomst, een nieuwe aarde onder een nieuwe hemel.

Het lijkt wel alsof heel Jezus' handelen op die feestelijke toekomst is gericht. Hij doet zijn eerste wonder op een bruiloftsfeest: daar moet op gedronken worden! Dat smaakt naar meer! En het staat er zo veelzeggend bij: dit was het éérste wonderteken (Joh. 2). Jezus toonde zijn grootheid - en Hij doet het op een feest. En we lazen net in Openbaring 19 wat er in de toekomst gaat gebeuren: de bruiloft van het Lam - laten we blij zijn en ons verheugen.... En een feest zonder een rijk gedekte tafel is geen feest. De maaltijd is het hoogtepunt. Zo vieren we ook vanmorgen een maaltijd. Ik weet wel dat het er allemaal nog niet zo heel uitbundig uitziet wat we vandaag doen. Het is sober: een klein stukje brood, een klein slokje druivensap - maar we moeten heel goed zien dat daarin wel een verwijzing zit naar die uitbundigheid van Openbaring 19. Het is symbolisch, het is een voorproefje, we ruiken er een heel klein beetje aan, maar het staat voor iets groters, Want we vieren het koninkrijk van God dat komt en dat koninkrijk is een feest en het is Jezus zelf geweest die ons de maaltijd heeft nagelaten als het teken van zijn reddende genade. Op dit moment

proberen we er iets meer van te zien wat het betekent dat een maaltijd, een feest in het centrum van Gods koninkrijk staat, wat het betekent om gered te zijn. Zoals verwoord in Kolossenzen 1:13-14: „*Hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon, die ons de verlossing heeft gebracht, de vergeving van onze zonden.*“

Dat vieren we aan tafel. Hij heeft ons gered! We hebben nogal eens de neiging om ons vooral op onze zonden te focussen in het Avondmaal. Maar daarmee vergeten we al te snel dat het in het Avondmaal niet om onze zonden gaat, maar om onze redding, niet om het oude leven maar om het nieuw leven, niet om een grafstemming maar om de vreugde van de Heilige Geest. We hebben net in Lukas 15 gelezen dat de vader van de verloren zoon zegt: „Laten we eten en feestvieren, want deze zoon van mij was dood en is weer tot leven gekomen, hij was verloren en is teruggevonden“? Stel nu eens dat die jongen daar op dat feest maar in een hoekje naar z'n navel blijft staren en sikkeneurig doet omdat hij het zo fout heeft gedaan. Dat hij maar blijft vastzitten in het idee dat hij het anders had moeten doen. Ik vermoed dat z'n vader naar hem toe zou zijn gekomen en hem door elkaar had geschud. Jongen, wat heb ik nu net gedaan? Ik heb je schoon gewassen, ik heb je nieuwe kleren aangedaan. We vieren niet dat je dood was, maar dat je weer leeft. We staan vandaag niet stil bij jouw slechtheid, maar bij Mijn goedheid!

Over de betekenis daarvan wil ik graag nog even met u nadenken.

Eén van m'n favoriete schrijvers, Tim Keller, zegt het prachtig in zijn boek 'de vrijgevinge God'. Drie gedachten:

Redding is een ervaring

Waarom veranderde Jezus als eerste teken van zijn grootheid water in wijn? Omdat Jezus feestvreugde komt brengen en omdat het koninkrijk van God betekent dat Jezus ons wil laten proeven hoe goed God is. Het staat ook al in het Oude Testament: „Proef en zie dat de HERE goed is!“ (Psalm 34:9).

Redding is niet alleen maar objectief en juridisch. Zeker, dat speelt ook mee. De acte van beschuldiging die tegen ons gericht was is aan het kruis genageld. Ons strafblad is door midden gescheurd, definitief vernietigd. Dat is een objectief feit. Maar dat is het niet alleen. Het is ook een belevenis, je kunt ervan genieten, je kunt er blij van worden, het kan je raken tot in het diepst van je ziel. Het is een bevrijding dat je schuld is betaald. Dáárom leert de Heer ons om feest te vieren. Dáárom roept de vader in de gelijkenis „Laten we éten en

fééstvieren!" Hij heeft zojuist het strafblad van z'n zoon vernietigd. Hij heeft hem laten wassen, schone kleren aangedaan, een ring aan z'n vinger geschoven. Dat betekent dat hij niet een slaaf is geworden van z'n vader, maar als geliefde zoon zijn plek weer heeft terug gekregen. Het juridische feit is dat de schuld is weggedaan, maar de gepaste reactie daarop is dat we het vieren. Wij mogen aan het Avondmaal vieren dat we gered zijn! God is goed, en dat beamen we niet alleen, en dat geloven we niet alleen, dat mogen we proeven, daar mogen we van genieten, we mogen elkaar even aanstoten als hadden we een binnenpretje: „Yes.....we zijn gered, het zit goed tussen de Vader en ons” Zoals de verloren zoon aan tafel bij z'n vader een ongekende opluchting en blijdschap heeft mogen ervaren zo mogen wij dat als we Avondmaal vieren.

Jonathan Edwards, een bekend opwekkingsprediker uit de 18e eeuw, heeft het eens vergeleken met honing. Je kunt er rationeel van overtuigd zijn dat honing zoet is. Maar dat is echt heel wat anders dan de ervaring van het proeven van die zoetheid. Zo kun je rationeel geloven dat God heilig is en genadig, maar dat is wat anders dan smaken, proeven dat de heilige God onnoemelijk goed en genadig is. Daarom vieren we de maaltijd van de Heer: om te proeven. Daarom zeggen we vandaag tegen elkaar: „Laten we eten en drinken en feestvieren, want we mogen proeven en ervaren dat we gered zijn!" Als God een maaltijd serveert dan wil Hij ons laten ervaren dat er niets meer hoeft te zijn dat scheiding brengt. Avondmaal vieren dat is: „Opgeluchte en geredde mensen aan tafel van een feestvierende God!" Daar passen geen bedrukte gezichten bij!

Redding is stoffelijk

Een tweede reden waarom we eten en drinken en feestvieren om te leren begrijpen en ervaren waar het in het koninkrijk van God nu om gaat is dat redding stoffelijk is. Wat bedoel ik daarmee? We zouden kunnen denken dat het in het christelijke geloof gaat om zielen die in de hemel komen. Maar Joods en Bijbels denken gaat veel meer over de hele mens, geest, ziel en lichaam. De verlossing van Jezus is niet alleen iets dat met je ziel gebeurt. Als ik sterf gaat mijn ziel naar de hemel, en het omhulsel, het stoffelijk overschot – verkeerde term vind ik - ons lichaam begraven we. En ik blijf voor de rest van de eeuwigheid in een soort vage geestelijke toestand. Nee, Jezus had de hele mens op het oog en de hele schepping. Vandaar dat de bijbel over opstanding uit de dood spreekt en over een nieuwe aarde als eindstation. We worden niet alleen geestelijk verlost. Ook lichamelijk. Zoals Jezus tastbaar was na z'n opstanding, zo zullen wij dat zijn. We zullen elkaar bij de opstanding ongetwijfeld voelen als we elkaar vasthouden en omarmen. Een

niet voor te stellen ervaring van voelbare vreugde.

En daarom mogen we onze redding ook fysiek ervaren. Deze wereld, deze tastbare en concrete wereld is voor Jezus enorm belangrijk. Want God maakte een wereld met kleuren, smaken, licht, geluiden, dingen die je aan kunt raken. De tastbare wereld is niet slechts een soort van onontkoombare voorfase van een eeuwige hogere vorm van lichaam-loos bewustzijn in een abstracte hemelse ruimte. Niet voor niets klinken ook deze woorden aan het Avondmaal: „Dit is mijn líchaam.“ Natuurlijk wijst dat op Jezus' lichaam dat voor ons verbroken werd en naar het lichaam van Christus dat we samen mogen zijn. Maar het laat ons ook zien dat Jezus' lichaam verbroken werd om ons lichaam te redden. Wij worden met alles wat ons tot mens maakt gered: ook ons lichaam wordt gered. En ook deze schepping wordt gered, deze wereld waarin we leven en waarin zoveel stuk is. Een nieuwe aarde betekent redding voor concrete mensen die kunnen voelen, aanraken, denken en bewegen, én redding voor een wereld die nu kapot is, maar die God heel gaat maken. God is Rechter wil zeggen dat hij Recht-zetter is. Alles en iedereen wordt recht gezet, komt tot zijn recht. Avondmaal vieren, brood eten en wijn drinken, kan eigenlijk onmogelijk als je niet ook veel hart hebt voor de schepping, voor het milieu, voor duurzaamheid. Want we kauwen niet op een gedachte, of op een idee, maar op een stukje brood. Het is wit vandaag, en het smaakt naar.... brood. We drinken geen geloofsleer, en ook geen dogma, maar we drinken van de wijnstok, en het is rood, in en het smaakt naar... druiven. De drie-enige God redt ons met huid en haar. Hij wil niet allereerst dat wij in de hemel komen, maar dat de hemel in ons komt. Hij wil dat de hemel op aarde komt, dat we hier een bruiloftsfeest vieren. Want inderdaad: we wáren dood. Maar laten we dat zinnetje ook heel goed spellen: we wáren dood. Lieve mensen, als jullie in Jezus geloven, dan wáren jullie dood. Nu niet meer: we zijn lévend. Dat is redding. En dat vier je niet door een geloofsovertuiging te beamen maar door te kauwen op een stukje brood, en door wijn of druivensap over je tong te laten lopen en zachtjes naar binnen te slikken. En er komt een dag dat we dat uitbundig gaan doen, als de bruiloft van het Lam aanbreekt. En dan geen slokje wijn, maar veel wijn, heel veel wijn, het kan niet op. En we zullen allemaal verzadigd worden, dronken van vreugde. Een zeer fysieke ervaring op een nieuwe aarde die nog veel stoffelijker, veel materiëler, veel kleurrijker, veel geurender is dan de aarde waar we het nu mee moeten doen.

Redding is zowel persoonlijk als gemeenschappelijk

Het derde wat we ontdekken over de betekenis van een feestmaaltijd als hét teken van redding en van Gods koninkrijk is dit: dat het zowel iets persoonlijks als iets

gemeenschappelijks is. Het is persoonlijk: jij viert feest. Je kunt je afzijdig houden, zeker, zoals de oudste zoon, die een hekel heeft aan feestjes waar gevierd wordt dat doden levend zijn geworden, feestjes waar jongste zonen thuis zijn gekomen die de helft van het bezit van hun vader hebben verbrast, verkwist, verspild, over de balk gegooid en die nu uit hun dak gaan tijdens een maaltijd waar de vader genade verbrast, verkwist, verspilt en over de balk gooit gewoon om te vieren dat zijn jongste jongen die verloren was weer thuis is gekomen.

Maar er zijn ook andere manieren om af te haken. Bijvoorbeeld door wel mee te doen, maar met een boos of geërgerd hart. De oudste zoon, met al z'n gehoorzaamheid en z'n wettische leven kon het niet meemaken. Waarom niet? Omdat hij het niet kan hebben dat z'n vader is zoals hij is. Hij wil een vader die blij is met zijn gehoorzaamheid en hem daarom beloont. Niet een vader die niks nutten als die broer van hem, met genade overstelpt. Hij had toch beter verdient. En nu houdt hij zich een beetje op aan de zijlijn van het feest en ergert zich aan de feestvreugde, omdat het uiteindelijk toch om diepernstige zaken behoort te gaan. Dat kan. Dat kan ook vanmorgen. Je eet zuinig je stukje brood en je nipt even aan de beker, maar eigenlijk erger je je aan de vreugde van de vader, aan de vreugde van de jongste zonen en al die andere feestgangers. Ik hoop dat het voor niemand zo is vanmorgen en dat we het persoonlijk allemaal meemaken: die diepe diepe vreugde dat we gered zijn. Zo mag u naar uzelf kijken. Ik ben geliefd, ik ben gewild, ik ben vergeven, ik ben gered, voor eeuwig bevrijd. Daar gaat het vanavond in 'Ooggetuigen' ook weer over trouwens. Als u gisteren niet geweest bent, wil ik u aanraden vanavond te gaan. Ik ben ongelofelijk kostbaar, omdat die Vader mij waardevol vindt. Misschien mag het je helpen om het ook voor jezelf te geloven. Of anders, praat erover. Het is zo bevrijdend te weten dat God met jou je bevrijding wil vieren.

En ik zou u haast allemaal willen uitnodigen om straks niet maar één stukje brood te nemen, maar een handvol, en om niet maar één slokje uit de beker te drinken, maar gewoon de hele beker - maar dat levert logistieke problemen op, en ik denk niet dat de Here Jezus ze vandaag voor ons komt oplossen zoals hij dat op de bruiloft in Kana deed of bij de wonderbare spijziging!

We vieren Gods goedheid. Die heb je niet verdiend. Die heb je gekregen. Onze redding is geen logisch gevolg van onze gehoorzaamheid - dat dacht die oudste zoon -, maar onze gehoorzaamheid is een logisch gevolg van onze redding.

Misschien moet ik dat nog een keer zeggen:

onze redding is geen logisch gevolg van onze gehoorzaamheid, maar onze gehoorzaamheid is een logisch gevolg van onze redding.

Persóónlijk eten en drinken dus, vieren dat jij persoonlijk gered bent.

Maar ook echt sámen. In je eentje kun je geen feest vieren. De zaal moet vol. We willen niet alleen een persoonlijke relatie met Jezus hebben, maar we willen het beslist ook samen met anderen beleven dat God goed is. We willen elkaar in de ogen kijken en in elkaar iets van Christus herkennen en juist daardoor groeit de vreugde van het feest. Vuur ontsteekt vuur, vreugde ontsteekt vreugde, liefde ontsteekt liefde. Samen dus, verbinding maken met elkaar, die feestzaal binnengaan waar je over de hoofden kunt lopen, elkaars handen vasthouden, elkaar in de ogen kijken, samen bij wijze van spreken een stoelendans doen - want dat is het koninkrijk van God, dat is de redding door Jezus, dat is de vreugde van de Heilige Geest. Ja dat is God zelf. God is liefde, zegt Johannes in één van z'n brieven. Maar we mogen ook gerust zeggen over onze drie-enige God dat God vreugde is, God is een feest. God is overstelpend goed. Want Hij richt een feestmaal aan voor de sloebbers van de straat, voor de verloren zonen en dochters met al hun butsen en deuken, voor mensen die de brokstukken van een kapotte relatie meezeulen, mensen die met schaamte rondlopen voor hun diepste gevoelens en gedachten, mensen die het gevoel hebben dat er dingen onherstelbaar verwoest zijn in hun leven.

De Vader roept, kom maar, kom maar thuis, ga zitten, steek je voeten onder mijn tafel, eet en drink, hier heb je een feestkleed en een ring aan je vinger. Het oude mag aan de kant. Kom geliefd kind....laten we het vieren. Daar moet op gedronken worden, en gegeten. Brood en beker als een voorproefje - want de bruiloft van het Lam komt.

AMEN

Januari 2018
G.P. Hartkamp
Wapenveld